

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i vårdvetenskap

Inom området Människan i välfärdssamhället

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Ersätter tidigare beslut	Giltighetstid	Handläggande enhet/funktion
Rektor	2023-12-07		Gäller fr.o.m 2023-12-07 tills vidare	Enheten för utbildningsstöd

Innehåll

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i vårdvetenskap	1
1 Område och forskarutbildningsämne	3
2 Syfte och mål för forskarutbildningen	3
3 Behörighetskrav	5
4 Utbildning för doktors-/licentiatexamen	5
4.2 Utbildningens struktur.....	6
4.3Handledning.....	6
4.4 Individuell studieplan.....	6
4.5 Kurser och andra moment.....	6
4.5.1 Utbildningsmoment för doktorexamen/licentiatexamen	7
4.6 Avhandling	7
5 Institutionstjänstgöring.....	8
6 Övergångsregler.....	8

1 Område och forskarutbildningsämne

Området Människan i välfärdssamhället ramar in ett kunskapsfält där såväl den enskilda människan i vård och social välfärd som samhälleliga intressen och villkor får utrymme. Kunskapsutveckling sker genom teoretisk analys av området kombinerad med empiriskt förankrad forskning. Här beaktas angelägna samhällsfrågor för den närmaste framtiden, så som en ökande socioekonomisk ojämlikhet, en större mångfald i befolkningen, ett ökande behov av vård och omsorg, frågor om jämlik tillgång till och fördelning av vård och välfärdsinsatser samt förändrade relationer mellan medborgare, offentlig sektor, näringslivet och det civila samhällets organisationer. I området Människan i välfärdssamhället ingår tre forskarutbildningsämnen; civilsamhällesvetenskap, social arbete och vårdvetenskap.

Forskning inom vårdvetenskap syftar till att förstå, förklara och teoretisera frågor som uppstår i samband med hälsa, ohälsa och sjukdom, samt deras betydelse för individer, grupper och samhälle. Vårt fokus ligger på hälsa och välbefinnande i olika vårdande sammanhang genom livets olika faser, för människor i alla åldrar. Centrala perspektiv inkluderar vårdens förutsättningar att stödja individen och dennes närstående från livets början till livets slut. Forskningsområdet integrerar teoretiska och etiska perspektiv med praktisk tillämpning för att behandla frågor relaterat till ohälsa och sjukdom. Målsättningen är att främja hälsa och välbefinnande med respekt för människors lika värde oavsett egenskaper och bakgrund. Målet med vårdvetenskaplig forskning är att generera ny kunskap, utveckla metoder och teorier inom ämnet samt bidra till evidensbaserad och erfarenhetsbaserad praxis. Aktuella forskningsområden beskrivs på institutionens hemsida.

2 Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen är att dels ge breda kunskaper i området *Människan i välfärdssamhället*, dels fördjupade kunskaper i respektive forskarutbildningsämne. Målet är att utbilda självständiga och kritiska forskare med teoretisk och metodologisk skicklighet som kan genomföra vetenskaplig forskning av god kvalitet och därmed bidra till kunskapsutvecklingen inom området samt utföra kvalificerade arbetsuppgifter inom välfärdssektorn.

Vid Marie Cederschiöld högskola finns två forskarutbildningar, en som avslutas med doktorexamen (240 högskolepoäng) och en som avslutas med licentiatexamen (120 högskolepoäng). Utbildningen består av kurser och av arbete med avhandling respektive licentiatuppsats. Forskarutbildningen i området *Människan i välfärdssamhället* leder till filosofie doktors- eller licentiatexamen i något av de tre angivna forskarutbildningsämnena.

Doktoranden ska enligt examensordningen, bilaga 2, högskoleförordningen efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Doktorexamen

Kunskap och förståelse

För doktorexamen ska doktoranden

- visa ett brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet *Människan i välfärdssamhället* samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet samt
- visa god förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika avhandlingsarbetets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse för forskningsområdet *Människan i välfärdssamhället*, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt
- visa fördjupade kunskaper i vetenskaplig metodik i allmänhet och de för det specifika avhandlingsarbetets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa färdighet i och förmåga att kritiskt, självständigt och noggrant identifiera och formulera relevanta vetenskapliga frågeställningar, planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen
- visa färdighet i och förmåga att muntligt och skriftligt presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt såväl i nationella som internationella sammanhang samt

- visa färdighet i och förmåga att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete i kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För licentiatexamen ska doktoranden visa förmåga

- att göra forskningsetiska bedömningar i egen forskning
- att beakta vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används samt
- att identifiera eget behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

3 Behörighetskrav

För att bli antagen till forskarutbildning vid Marie Cederschiöld högskola krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till forskarutbildning har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå eller
3. på något annat sätt förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Särskild behörighet

Särskild behörighet för att antas till forskarutbildning inom området Människan i välfärdssamhället är fullgjorda kursfordringar om minst 30 högskolepoäng inom för respektive forskarutbildningsämne relevanta ämnen på avancerad nivå, varav minst 15 högskolepoäng utgörs av ett självständigt arbete på avancerad nivå, eller motsvarande kunskaper.

4 Utbildning för doktors-/licentiatexamen

Forskarutbildning omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid för doktorsexamen eller två års studier (120 högskolepoäng) på heltid för licentiatexamen. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt åtta år (fyra år för licentiatexamen). Doktoranden har också rätt, men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildningen.

4.1 Doktors- och licentiatexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden har fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom forskarutbildningsämnet vårdvetenskap och ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd. Mål samt preciserade krav för doktorsexamen inom forskarutbildningsämnet vårdvetenskap framgår av den allmänna studieplanen som doktoranden antagits till.

Licentiatexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom forskarutbildningsämnet vårdvetenskap och ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd. Mål samt preciserade krav för licentiatexamen inom forskarutbildningsämnet vårdvetenskap framgår av den allmänna studieplanen som doktoranden antagits till.

Examensbenämning (Sv/En):

Filosofie doktorsexamen i vårdvetenskap inom området människan i välfärdssamhället
Degree of Doctor of Philosophy in caring sciences within the field: the Individual in Welfare Society

Filosofie licentiatexamen i vårdvetenskap inom området människan i välfärdssamhället
Degree of Licentiate of Philosophy in caring sciences within the field: the Individual in Welfare Society

4.2 Utbildningens struktur

Utbildning för doktorsexamen/licentiatexamen omfattar totalt 240/120 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 55–60/30–35 högskolepoäng och en vetenskaplig doktorsavhandling/licentiatuppsats. Undervisning ges i form av kurser och seminarier samt handledning i avhandlingsarbetet. Dessutom ingår allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen/ licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga lärandemål som ingår i forskarutbildningen och på doktorsavhandlingen/ licentiatuppsatsen.

4.3 Handledning

För varje doktorand ska minst två handledare utses, varav en ska vara huvudhandledare.

4.4 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med handledarna upprätta en individuell studieplan över den utbildningsgång som han eller hon ämnar följa. Denna ska revideras årligen. Den individuella studieplanen anger hur utbildningen ska läggas upp för den enskilda doktoranden.

4.5 Kurser och andra moment

Kursdelen i forskarutbildningen består av kurser vid Marie Cederschiöld högskola eller kurser vid andra universitet och högskolor. För högskolan obligatoriska kurser på forskarnivå finns kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och omfattning i högskolepoäng. De kurser, obligatoriska och valbara, den enskilda doktoranden ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen. Prov som ingår i forskarutbildning ska bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Betyget fastställs av utsedd examinator, som ska vara professor eller docent. Examinationen baseras på kursens lärandemål och former för examination ska framgå av kursplan. Kursdeltagarna ska ges möjlighet att göra en kursvärdering.

För att doktoranden ska få en bred och djup kompetens fördelas kurserna i en doktorsexamen så att 52,5 högskolepoäng motsvaras av obligatoriska

forskarutbildningskurser, 2,5–7,5 högskolepoäng är valbara kurser, enligt nedan. För licentiatexamen krävs 30 högskolepoäng obligatoriska kurser och 0–5 högskolepoäng valbara kurser, enligt nedan. Vissa kurser kan komma att ges på engelska.

En doktorand som genomgått högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat, utöver de 60 högskolepoäng som krävs för tillträde till forskarutbildningen, kan tillgodoräkna sig hela eller delar av denna i forskarutbildningen. Förutsättningen är att ansvariga professorer efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen kan godtas för tillgodoräknande. Tillgodoräkandet ska prövas på doktorandens egen begäran i varje enskilt fall.

4.5.1 Utbildningsmoment för doktorsexamen/licentiatexamen

a) Obligatoriska kurser

Introduktion till forskning, vetenskapsteori och forskningsetik 7,5 hp (obligatorisk för licentiatexamen)

Människan i välfärdssamhället 7,5 hp (obligatorisk för licentiatexamen)

Etik med livsåskådningsvetenskap 7,5 hp

Forskningsmetodologi och -design 7,5 hp (obligatorisk för licentiatexamen)

Fördjupande kurser i forskningsmetod minst 7,5 hp

Kurser i forskarutbildningsämnet minst 15 hp (7,5 hp för licentiatexamen)

b) Valbara kurser

Avhandlingsrelaterade kurser 2,5–7,5 hp (0–5 hp för licentiatexamen)

c) Forskningsseminarier och andra moment

Doktoranden ska ges möjlighet att delta i högskolans seminarie- och forskningsverksamhet, presentera teoretiska eller metodologiska problem i arbetet, projektplaner, och avhandlingsdelar samt att kommentera forskningstexter.

Doktorand antagen till forskarutbildning ledande till doktorsexamen ska presentera sitt avhandlingsarbete vid tre obligatoriska seminarier. Det första seminariet, projektplansseminariet ska vid heltidsstudier äga rum under det första året. Det andra, mittseminariet genomförs när doktoranden uppnått en sammanlagd registrerad aktivitet motsvarande fyra terminers heltidsstudier. Det tredje seminariet utgörs av slutseminariet och ska äga rum ca tre – sex månader före disputation.

Doktorand antagen till forskarutbildning ledande till licentiatexamen ska presentera sitt avhandlingsarbete vid två obligatoriska seminarier: projektplansseminariet och slutseminariet.

d) Genomförda obligatoriska moment inför disputation

Genomförda obligatoriska seminarier samt godkänt resultat på 55–60 högskolepoäng/30–35 högskolepoäng forskarutbildningskurser krävs för att få disputera/hålla licentiatseminarium.

4.6 Avhandling

Doktorsavhandlingen utgör 180–185 av totalt 240 högskolepoäng i forskarutbildningen. Den vetenskapliga uppsatsen för licentiatexamen utgör 85–90 högskolepoäng av totalt 120 högskolepoäng. Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete. Avhandlingen kan utformas antingen som ett

enhetligt sammanhängande verk (monografi-avhandling) eller som ett antal vetenskapliga delarbeten av doktoranden försedda med en ramberättelse (sammanläggningsavhandling). Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygsätts med något av betygen godkänd eller underkänd. Betyget sätts av en betygsnämnd.

5 Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbete inom en ram om högst 20 procent av full arbetstid. Doktoranden ska kompenseras med motsvarande förlängning av studietiden.

6 Övergångsregler

Denna allmänna studieplan gäller för doktorander som antagits i forskarutbildningsämnet vårdvetenskap från och med den 1 januari 2024. Doktorander som antagits till utbildning på forskarnivå enligt en tidigare allmän studieplan har rätt att fullfölja utbildningen enligt denna eller begära att få övergå till en ny allmän studieplan. Beslut om övergång till ny allmän studieplan fattas av vicerektor för forskning och utbildning på forskarnivå.